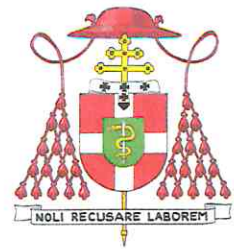

Aartsbisdom Utrecht
Maliebaan 40 3581 CR Utrecht
Postbus 14019 3508 SB Utrecht
Telefoon 030 – 2361570
E-mail: secretariaat@artsbisdom.nl

Decreet tot onttrekking aan de goddelijke eredienst van de H. Johannes de Doperkerk te Meddo

WILLEM JACOBUS KARDINAAL EIJK

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel
Aartsbisschop van Utrecht

Gezien het feit

dat het bestuur van de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger te Groenlo, Meddo en omgeving (hierna te noemen: het parochiebestuur) middels een brief d.d. 18 juli 2022 aan ondergetekende een met redenen omkleed verzoek heeft voorgelegd om de H. Johannes de Doperkerk, gelegen aan de Geldereschweg 25 te Meddo, op 19 september 2022 aan de goddelijke eredienst te onttrekken;

Overwegende

dat vanaf 1635 franciscanen uit het Duitse Bocholt de zielzorg langs de grens met Nederland op zich namen en daartoe kleine missieposten stichtten en dat de rooms-katholieke gelovigen uit Meddo vooral de kapel van Zwillbrock bezochten, die in 1651 tot stand kwam;

dat in het jaar 1774 een aantal ingezetenen van Meddo een adres richtten tot de “Eedele Mogende Heeren Staaten des Fürstendoms Gelre en Graafschap Zutphen” en daarin “alleroetmoedigst” verzochten “om in of buiten het Dorp Wenterswijk, binnen de Heerlijkheid Bredevoort, een Huis of Schuure te mogen Huuren, of des nodig te timmeren en om een Waerelds Roomsche Priester, Inboorling van deezen Staat zijnde en voldoende aan de Placaaten deezer Landen te mogen opzoeken, ten einde met denzelven aldaar den Roomschen Godsdienst te pleegen”;

dat ondanks meerdere verzoekschriften de Rooms-katholieken van Meddo en Winterswijk nog moesten wachten tot het jaar 1799, voordat een vergunning verleend werd om een kerkje te Winterswijk te bouwen, dat op 16 november 1799 werd ingewijd, maar dat veel rooms-katholieken uit Meddo de kerk in Zwillbrock bleven bezoeken;

dat in 1856 acht inwoners van Meddo aan de toenmalige aartsbisschop van Utrecht mgr. Zwijsen het verzoek richtten om een eigen parochie te mogen stichten, hetgeen niet ingewilligd werd;

dat vervolgens in plaats van het verzoek een eigen parochie te stichten het verzoek gedaan werd een kerk te bouwen en dat na meerdere verzoeken aan de aartsbisschop van Utrecht en na overleg tussen de aartsbisschop, het Ministerie, de Commissaris des Konings en de

gemeente, op 28 februari 1863 de machtiging van de Minister van Buitenlandse Zaken, afdeling Administratie van de Zaken der R.K. Eredienst, verleend werd tot het bouwen van een bijkerk te Meddo en dat voor de bouw van de kerk een heideveld geschonken werd;

dat op 20 april 1863 de eerwaarde heer J.H. Verweij bij afwezigheid van de pastoor de eerste steen van de H. Johannes de Doperkerk legde en dat de kerk werd gebouwd volgens ontwerp van architect A. te Wiel als eenbeukige neogotische kerk, gedekt met een houten tongewelf, met een vijfzijdig gesloten koor, gedekt met een houten graatgewelf, en voorzien van een slanke toren met ingesnoerde spits;

dat op 15 december 1864 de H. Johannes de Doperkerk en het kerkhof werden ingezegend door de deken van het Dekenaat Groenlo;

dat de H. Johannes de Doperkerk te Meddo aanvankelijk behoorde tot de R.-K. parochie van Winterswijk, maar dat in 1888 de toenmalige aartsbisschop van Utrecht goedkeuring verleende aan het verzoek een eigen parochie te stichten en dat een pastorie gebouwd werd, die in 1898 gereed kwam en dat op 28 november 1889 de weleerwaarde heer J.A. Prenger, kapelaan te Winterswijk, met ingang van 7 december 1889 werd aangewezen als pastoor van de nieuwe R.-K. Parochie H. Johannes de Doper te Meddo;

dat de bouw van de H. Johannes de Doperkerk en de stichting van de parochie ertoe geleid hebben dat Meddo zich ontwikkelde van buurtschap tot dorp;

dat in 1903 een nieuw hoogaltaar geplaatst werd en in 1904 gekleurd glas in de ramen gezet werd en dat in 1906 het harmonium vervangen werd door een Maarschalkerweerd-orgel, dat oorspronkelijk bedoeld was voor een kloosterkerk, maar daar niet geplaatst werd;

dat in 1926 een deel van het gewelf instortte en vervangen werd;

dat in de jaren 1927-1935 de preekstoel verplaatst werd, de banken vervangen werden en de muren van het priesterkoor beschilderd werden door kunstenaar Jos ten Horn;

dat in 1964 ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de kerk en het 75-jarig bestaan van de parochie de kerk ingrijpend gerenoveerd werd, waarbij altaren vervangen werden, een koperen kunstwerk in het koor geplaatst werd, de preekstoel en de communiebank verwijderd werden en de schilderijen van Jos ten Horn overgeschilderd werden;

dat in 1989 ter gelegenheid van het eeuwfeest van de parochie alle beelden overgeschilderd werden en dat rond 1990 de kerk opnieuw gerestaureerd werd, dankzij giften uit het dorp, en dat in 1993 kroonluchters, een credenstafel, drie banken en een koperen kruis en kandelaars overgenomen werden uit de kapel van de Leo Stichting te Borculo en dat in 1995 het interieur geschilderd werd, de gietijzeren zuiltjes van de koorbalustrade weer zichtbaar gemaakt werden, het doopvont verplaatst werd en de vroegere doopkapel als Mariakapel ingericht werd;

dat door het decreet van ondergetekende d.d. 7 mei 2010 de R.-K. parochies van Aalten, Bredevoort, Harreveld, Lichtenvoorde, Mariënveld, Meddo, Vragender, Winterswijk en Zieuwent zijn gefuseerd tot de R.-K. Parochie St.-Ludger;

dat op 22 juni 2014 in de H. Johannes de Doperkerk een dubbel jubileum gevierd werd, namelijk het 150-jarig bestaan van de kerk en het 125-jarig bestaan van het herenkoor;

dat op 1 juli 2017 pastorale samenwerking tot stand is gekomen tussen de R.-K. Parochie St. Ludger en de R.-K. Parochie St. Paulus te Groenlo en omgeving en dat deze parochies sindsdien beschikten over één gezamenlijk pastoraal team en één gezamenlijk pastoraal beleid en dat deze parochies door een besluit van ondergetekende op 1 januari 2021 zijn gefuseerd tot de huidige R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger;

dat het bestuurlijke beleid van de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger zoals omschreven in het fusiedocument 'Onze verbondenheid is onze kracht' het in gang gezette beleid uit de beleidsplannen 'Moed en vertrouwen' (2018-2021) van de R.-K. Parochie St. Paulus en 'Vertrouwen in de toekomst' (2018-2023) van de R.-K. Parochie St. Ludger beoogt voort te zetten ten dienste van het pastoraal beleid dat omschreven is in het pastorale beleidsplan 'Verbonden in Christus' (2021-2025);

dat conform een besluit van ondergetekende de H. Calixtusbasiliek in Groenlo dient als eucharistisch centrum van de gefuseerde parochie en dat volgens de pastorale beleidsplannen 'Met gelovig vertrouwen de toekomst in' (2018-2021) en 'Verbonden in Christus' (2021-2025) in de H. Bonifatiuskerk in Lichtenvoorde voor zover mogelijk elke zondag eucharistie gevierd zal worden, terwijl in de kerken te Beltrum, Eibergen, Winterswijk en Zieuwent tweewekelijks een liturgische viering plaats zal vinden;

dat het inwonertal van Meddo in de periode 2013 – 2021 stabiel gebleven is en ongeveer 1475 personen bedraagt;

dat het aantal parochianen in Meddo in de periode 2008 – 2020 afnam van ongeveer 700 naar ongeveer 625 en dat het aantal kerkgangers in Meddo in diezelfde periode afnam van ongeveer 80 naar ongeveer 45 en dat het aantal vrijwilligers in Meddo in de periode 2008 – 2020 met ongeveer 40% daalde;

dat er in de periode 2017 – 2020 geen dopelingen of vormelingen uit Meddo kwamen en evenmin huwenden en dat er gemiddeld minder dan één eerste communicant per jaar was;

dat het parochiebestuur constateert dat de situatie in de parochie de spankracht van de leden van het pastoraal team verre te boven gaat, aangezien het voor de twee personen bij ongewijzigd beleid niet mogelijk is om 16 locaties pastoraal te bedienen, maar dat het parochiebestuur zich ook verantwoordelijk weet voor een evenwicht tussen menskracht en het te verrichten werk en onder meer daarom het centraliseren van de pastorale taken en de vermindering van het aantal kerklocaties onvermijdelijk acht en tevens constateert dat het nodig is dat de leden van het pastoraal team zich meer kunnen inzetten voor geloofsvorming en geloofsgroei;

dat het parochiebestuur constateert dat het aantal vrijwilligers in de geloofsgemeenschap van Meddo afneemt en dat dit ook geldt voor de bezetting van belangrijke lokale functies en dat het verzoek van het parochiebestuur aan ondergetekende mede is ingegeven vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid om de overwegend oudere vrijwilligers in belangrijke functies te ontlasten;

dat het parochiebestuur constateert dat de financiële exploitatie van de locatie Meddo onder druk staat en dat over de jaren 2019, 2020 en 2021 weliswaar kleine positieve resultaten behaald werden, maar daarbij aangemerkt moet worden dat de voorzieningen voor groot onderhoud te gering zijn ten opzichte van de verwachte kosten van het groot onderhoud en dat naar verwachting de jaarlijkse parochiebijdrage een dalende tendens zal vertonen;

dat gezien (1) de volgens het parochiebestuur te hoge werkbelasting van het pastoraal team bij ongewijzigd beleid, (2) de door de beheercommissie van Meddo geconstateerde hiaten in de vitaliteit van de geloofsgemeenschap, (3) de taaklast die op vrijwilligers in kernfuncties te Meddo ligt en (4) de onder druk staande financiële positie te Meddo, het bestuur van de HH. Paulus en Ludger parochie met pijn in het hart besloten heeft de H. Johannes de Doperkerk te Meddo voor te dragen voor onttrekking aan de goddelijke eredienst;

dat gezien deze situatie de beheercommissie te Meddo unaniem ingestemd heeft met het starten van het proces, dat moet leiden tot de onttrekking van de H. Johannes de Doperkerk te Meddo aan de goddelijke eredienst;

dat in de H. Johannes de Doperkerk te Meddo thans louter liturgische vieringen plaats vinden die geleid worden door een parochianen;

dat het parochiebestuur met de kleine protestantse gemeenschap te Meddo de mogelijkheid onderzoekt om na het sluiten van de R.-K. H. Johannes de Doperkerk zo mogelijk samen verder te gaan met respect voor elkaars tradities, indachtig de woorden van paus Franciscus bij zijn bezoek op 21 juni 2018 aan de Wereldraad van Kerken in Genève: “Onze verschillen mogen geen excuus meer zijn. We kunnen nu al samen op weg, geleid door de Heilige Geest: we kunnen samen bidden, evangeliseren en samenwerken. Dat is de belangrijkste weg waartoe we geroepen zijn. En die weg heeft een duidelijk doel: dat van de eenheid. Laten we kijken wat we concreet samen kunnen doen, in plaats van ontmoedigd te raken door wat we samen niet kunnen doen.”

Tevens overwegende

dat op 3 december 2018 een parochieavond gehouden werd, waarop gesproken werd over de toekomst van de locatie H. Johannes de Doper te Meddo in de periode 2018-2023;

dat op 17 december 2018 het parochiebestuur met de beheercommissie van Meddo gesproken heeft over de toekomst van de locatie en dat daarbij ook de herbestemming van de H. Johannes de Doperkerk ter sprake is gekomen;

dat op 4 juni 2019 met instemming van het parochiebestuur een werkgroep herbestemming, ook bekend als “Denktank Meddo”, ingesteld is om zich te bezinnen op de herbestemming van de H. Johannes de Doperkerk;

dat op 20 januari 2020 de beheercommissie van Meddo en het parochiebestuur overlegd hebben over het beleidsplan, de herbestemming van de H. Johannes de Doperkerk te Meddo, de te volgen procedure en de voortgang van de lokale geloofsgemeenschap zonder kerkgebouw;

dat op 8 september 2020 het parochiebestuur met de beheercommissie en de werkgroep herbestemming (denktank) en Meddo's Belang overlegd hebben;

dat op 28 oktober 2020 een parochieavond te Meddo georganiseerd werd, waarop de herbestemming van de H. Johannes de Doperkerk, de te volgen procedures en het pastorale beleidsplan inzake het present blijven van de geloofsgemeenschap na herbestemming van de kerk besproken werden;

dat in augustus en september 2021 de werkgroep herbestemming (“Denktank”) meermalen bijeengekomen is;

dat op 22 februari 2022 de beheercommissie Meddo en de werkgroep herbestemming overlegd hebben;

dat op 8 maart 2022 het parochiebestuur besloten heeft de H. Johannes de Doperkerk voor te dragen tot onttrekking aan de goddelijke eredienst en in principe besloten heeft tot verkoop van de kerk en de pastorie te Meddo ten behoeve van een sociaal-maatschappelijke bestemming, waarbij met de koper afspraken worden gemaakt over gebruikmaking van het voormalige kerkgebouw door de geloofsgemeenschap;

dat op 13 juni 2022 het parochiebestuur overlegd heeft met de beheercommissie Meddo over de laatste stappen in de procedure tot herbestemming en over het verzoek aan de aartsbisschop om de H. Johannes de Doperkerk aan de goddelijke eredienst te onttrekken en dat unaniem werd besloten deze stappen daadwerkelijk te zetten en dat daartoe een concept van een tijdpad werd vastgesteld;

dat op 27 juni 2022 de locatieraad en de werkgroep herbestemming nader overlegd hebben;

dat in de H. Johannes de Doperkerk te Meddo de laatste eucharistieviering gepland is op zondag 18 september 2022;

dat in de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger de geloofsgemeenschappen waarvan het kerkgebouw een herbestemming zal verkrijgen door een permanent diaken pastoraal begeleid zullen worden;

dat op 6 en 14 juli 2022 hoorzittingen gehouden werden in Meddo inzake de voorgenomen onttrekking van de H. Johannes de Doperkerk aan de goddelijke eredienst en dat bij deze hoorzittingen in totaal 27 respectievelijk 21 personen aanwezig waren en dat het parochiebestuur voor de aanwezigen heeft uiteengezet dat de huidige situatie van de parochie als geheel en van de geloofsgemeenschap van Meddo in het bijzonder zich kenmerkt door een gestage krimp en dat de financiële positie van de locatie zwak is, omdat zeer terughoudend onderhoud is gepleegd aan de kerk en de pastorie en dat bij uitvoering van onderhoud structureel het vermogen aangesproken zal moeten te worden en dat tijdens de beide hoorzittingen ondanks oproepen daartoe geen van de aanwezigen een bezwaar naar voren heeft gebracht en dat iedereen zich kon vinden in de voorgenomen plannen met het kerkgebouw;

dat de parochianen uit Meddo voortaan ter kerke kunnen gaan in de H. Calixtusbasiliek te Groenlo, het eucharistisch centrum van de parochie, op 8 km afstand van Meddo en in de HH. Bonifatius en Ludgerus kerk te Lichtenvoorde op 12 km afstand van Meddo en in de H. Jacobuskerk te Winterswijk op 6 km afstand van Meddo;

dat het pastoraal team de pastorale zorg voor de leden van de geloofsgemeenschap rond de H. Johannes de Doperkerk zal blijven waarborgen;

dat het parochiebestuur overlegd heeft met de parochianen te Meddo over de wijze waarop de geloofsgemeenschap ook na de sluiting van de H. Johannes de Doperkerk present kan blijven en over de onttrekking van de H. Johannes de Doperkerk te Meddo aan de goddelijke eredienst;

dat het parochiebestuur tot overeenstemming is gekomen met een koper wiens plannen afgestemd zijn met een plaatselijke initiatiefgroep en die aan de H. Johannes de Doperkerk te Meddo een waardige herbestemming wil geven;

dat het parochiebestuur met de koper van de H. Johannes de Doperkerk overeengekomen is dat de geloofsgemeenschap van Meddo het kerkgebouw kan huren;

Voorts overwegende

dat de leden van de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht op 24 augustus 2022 zijn ingelicht over de pastorale situatie in de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger te Groenlo, Meddo en omgeving in het algemeen en over die van de geloofsgemeenschap rond de H. Johannes de Doperkerk te Meddo in het bijzonder en zijn gehoord inzake het verzoek van het parochiebestuur aan ondergetekende om de H. Johannes de Doperkerk te Meddo aan de goddelijke eredienst te onttrekken en dat de leden van de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht ondergetekende op 1 september 2022 geadviseerd hebben om in te gaan op dit verzoek;

dat de voorbereiding van het onderhavige decreet blijkens bovenstaande overwegingen is geschied in overeenstemming met canon 1222, § 2 en canon 50 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983;

dat, gelet op het bovenstaande en op canon 1222, § 2 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983, sprake is van een ernstige reden die het raadzaam maakt dat de H. Johannes de Doperkerk te Meddo niet langer voor de goddelijke eredienst worden gebruikt;

Besluit

dat de H. Johannes de Doperkerk gelegen aan de Geldereschweg 25 te Meddo, met ingang van 19 september 2022 aan de goddelijke eredienst wordt onttrokken en

dat de in de H. Johannes de Doperkerk achterblijvende altaren, zowel vaste als verplaatsbare, geëxsaacred zijn oftewel hun wijding of zegening verliezen (canon 1238, § 2 CIC/1983) met ingang van de datum waarop de H. Johannes de Doperkerk wordt onttrokken aan de goddelijke eredienst;

En gelast

dat de pastoor en de overige leden van het bestuur van de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger er zorg voor dragen dat de nog in de H. Johannes de Doperkerk aanwezige kerkinventaris die eigendom is van de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger tijdig veilig gesteld wordt;

dat herbestemming van de eventueel nog in de H. Johannes de Doperkerk aanwezige kerkinventaris met inachtneming van artikel 53 van het Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland dient plaats te vinden;

dat dit decreet ter kennis wordt gebracht van de parochianen van de R.-K. Parochie HH. Paulus en Ludger en overigens op de gebruikelijke wijze wordt bekendgemaakt.

Binnen de termijn van 10 nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig canon 1734 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983 aan ondergetekende een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden.

Als datum van betekening van dit decreet bepaal ik 2 september 2022.

Gegeven te Utrecht, 1 september 2022

J.W. K. Eijk *W.H. van den Dool*

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht

drs. W.H. van den Dool, diaken
Kanselier Aartsbisdom Utrecht

